

Učebné osnovy so vzdelávacím štandardom

Názov predmetu	Geografia
Škola	Základná škola Kláry Jarunkovej, Kolkáreň 7/12, Podbrezová
Kód a názov ŠVP	ISCED 2
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Dĺžka štúdia	5 rokov

ČASOVÝ ROZSAH VÝUČBY (V HODINÁCH)													
Počet hodín za 5. – 9. ročník		Rozloženie do ročníkov										Spolu	
		piaty		šiesty		siedmy		ôsmy		deviaty			
RUP*	PDH**	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	spolu	týžd.	za štúdium
6	0	2	66	1	33	1	33	1	33	1	33	6	198

RUP* - rámcový učebný plán, **PDH**** - použité disponibilné hodiny

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre geografiu.

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť.

Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania.

Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci pri vyučovaní sa oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch.

Štúdium geografie Slovenska umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu orientovať sa v rodnej vlasti, porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny i chápať ich silnú vzájomnú previazanosť. Nezastupiteľné miesto vo výchovnovzdelávacom procese ma mikrogeografia obce a blízkeho okolia.

Ciele predmetu

Žiaci

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Kompetencie v oblasti geografických vied

- Orientovať sa na mape podľa zemepisných súradníc
- Orientovať sa v pláne mesta, autoatlase, v mape alebo pláne na internete
- Vedieť čítať mapy všeobecno-zemepisné, tematické, rozumieť im
- Interpretovať údaje získané z grafu, diagramu
- Vysvetliť príčiny striedania dňa a noci, striedanie ročných období a uviesť dôsledky pohybov Zeme na prírodné procesy
- Vysvetliť vznik časových pásiem
- Počítať vzdialenosti medzi dvoma miestami na Zemi grafickou mierkou
- Podľa príkladov vedieť vysvetliť ako vzniká pohorie, sopka, zemetrasenie, skalné mesto, kaňon, rieka, ľadovec, púšť, dažďový prales, uviesť príklady
- Pripraviť projekt, vypracovať a odprezentovať ho
- Diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych
- Získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru
- Tvoriť mentálne mapy so symbolmi
- Vedieť charakterizovať svetadiely z prírodného a socioekonomického hľadiska

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním kľúčových kompetencií žiakov.

- **V oblasti komunikačných schopností:**
 - vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme
 - vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
 - vyhľadávať, triediť, spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
 - zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
 - vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.
- **V oblasti sociálnych kompetencií:**
 - vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
 - pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať,
 - prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť, vlastné výkony a pokroky v učení,
- **V oblasti získavať, osvojiť si a rozvíjať manuálne zručnosti:**
 - používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
 - využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky.

5. ročník

Tematické celky

1. Planéta Zem
2. Zobrazovanie Zeme
3. Cestujeme po Zemi I.
4. Cestujeme po Zemi II.
5. Geografické exkurzie a vychádzky

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. PLANÉTA ZEM	
<ul style="list-style-type: none"> - Vesmír, slnečná sústava, Slnko, planéty, Mesiac - guľatý tvar Zeme - dopad slnečných lúčov - otáčanie Zeme - sklon zemskej osi - severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa - obeh Zeme okolo Slnka - priklonenie severnej a južnej pologule - časové pásma - svetadiely, svetový oceán 	<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, - opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe na obrázkoch a náčrtoch, - vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, - určiť podľa mapy časových pásiem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, - uviesť dôvody vzniku teplotných pásiem na Zemi, - vysvetliť striedanie ročných období, - rozpoznať na glóbose a mape svetadiely a oceány na Zemi
2. ZOBRAZOVANIE ZEME	
<ul style="list-style-type: none"> - glóbus - rovník, nultý poludník, - poludníky, rovnobežky - východná a západná pologuľa - geografická sieť - mapa, obsah mapy, mapové znaky, - číselná a grafická mierka mapy, - GPS 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť na glóbose jednotlivé zemské pologule, - určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, - porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti, - identifikovať na mape základné objekty v krajine, „čítať“ obsah mapy, - vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách,
3. CESTUJEME PO ZEMI I.	
<ul style="list-style-type: none"> - pohoria, nížiny, - sopky, zemetrasenia, - doliny (kaňony), rieky, vodopády, jazerá 	<ul style="list-style-type: none"> - porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím, - vysvetliť vlastnými slovami príčiny vzniku pohorí,

<ul style="list-style-type: none"> - podnebné pásma - teplé, mierne, studené, - ovzdušie, oblaky, - výšková stupňovitosť, - šírková pásmovitosť - typy krajín – <ul style="list-style-type: none"> - tropické dažďové lesy, - savany, púšte, subtropická krajina - stepi, listnaté lesy mierneho pásma, ihličnaté lesy mierneho pásma, - tundra, polárna krajina, - vysokohorská krajina - ochrana prírody 	<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotiť podľa mapy rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, - vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí, - zdôvodniť usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky – výšková stupňovitosť, - porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu, - vysvetliť vznik riek a jazier, - opísať ako sa vytvárajú doliny, kaňony a vodopády, - porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín, - zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, - vysvetliť vznik usporiadania rastlinstva a živočíšstva na Zemi do pásiem – šírková pásmovitosť, - priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov - na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbose).
4. CESTUJEME PO ZEMI II.	
<ul style="list-style-type: none"> - mestá , vidiecke sídla - prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v zozname UNESCO 	<ul style="list-style-type: none"> - porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom, - porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, - zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, - na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape.
5. GEOGRAFICKÉ EXKURZIE A VYCHÁDZKY	
<ul style="list-style-type: none"> - turistické vybavenie, turistická mapa, - orientácia mapy, kompas, - členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník, - Geocaching, GPS 	<ul style="list-style-type: none"> - vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovné opísať jej priebeh, - odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape - vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky a náročnosť prístupu k nim, - pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.

6. ročník

Tematické celky

1. Afrika
2. Ázia

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. AFRIKA	
<ul style="list-style-type: none">- Afrika- Madagaskar, Somálsky polostrov,- Guinejský záliv, Stredozemné more,- Červené more, Gibraltársky prieliv- rovník, obratníky- panvy, pohoria, plošiny,- púšte - Sahara, Namib,- Atlas, Kilimandžáro- pasáty- Níl, Kongo, Niger- rastlinné pásma, živočíchy- oblasti Afriky- Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa- Juhoafrická republika- Keňa- Egypt- Nigéria- rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia- národnostné zloženie- hospodárstvo a nerastné suroviny- problémy obyvateľstva Afriky- pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO	<p>Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">- vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány), tzv. „čítanie“ mapy,- zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští,- vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike,- porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky- uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky,- zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky,- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky- uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike,- vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách,- v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy),- zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky,- uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky,- zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.

2. ÁZIA

- Ázia
- Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka,
- Veľké Sundry, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus
- Suezský prieliv, Červené more,
- Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero
- Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong,
- Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufkrat, Tigris
- Himaláje, Tibetská náhorná plošina,
- Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural
- Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina
- monzúny, tajfúny, cunami
 - typy krajiny
- obyvateľstvo Ázie
- Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio
- kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus
- hospodárstvo Ázie
- Čína
- India
- Japonsko
- Indonézia
- Turecko
- Izrael
- ázijské tigre, elektronika, ryža, ropa,
- pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO

- vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy),
- opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy),
- uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie,
- zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“),
- vysvetliť prúdenie monzúnov,
- identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované,
- zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie,
- objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie,
- vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí,
- identifikovať na mape oblasti Ázie ohrované tajfúnmi a cunami,
- zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike,
- uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii,
- vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie,
- zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené,
- uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie,
- pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie
- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie,
- pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy),
- zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov,
- uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie,
- popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy,

	<ul style="list-style-type: none">- uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii,- zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete,- uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie,- odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape.
--	---

7. ročník

Tematické celky

1. Európa

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. EURÓPA	
<ul style="list-style-type: none"> - Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov, - Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia, - Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more, - Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, - Atlantický oceán, - nultý poludník, severný polárny kruh, - Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna, - Východoeurópska nížina, Panónska panva, - povodie, úmorie, rozvodie, - Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe, - kontinentalita, - ľadovec, - podnebné pásma, - typy krajín - Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím - rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, - štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie, - hospodárstvo, nerastné suroviny, - problémy Európy, - oblasti Európy, - Česko, - Poľsko, - Nemecko, - Francúzsko, - Rakúsko, Švajčiarsko, - Spojené kráľovstvo, - Švédsko, - Španielsko, - Taliansko, - Grécko 	<p>Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), - identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, - vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorií, - zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, - vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, - porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, - vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, - uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy, - zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, - zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, - zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy, - vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, - zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, - vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, - v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov, („čítanie“ mapy), - porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov

<ul style="list-style-type: none"> - Balkánske štáty (Chorvátsko, Slovinsko), - Rusko, - pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO 	<p>Európy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, - zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, - zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, - zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, - rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, - usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri - najväčšie štáty Európy, - vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy.
--	---

8. ročník

Tematické celky

1. Slovensko

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. SLOVENSKO	
<ul style="list-style-type: none">- Karpaty- Tatry, Nízke Tatry, Slovenské rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, Nízke Beskydy- Nížiny a kotliny- Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina- Vodstvo Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava, jazerá, plesá, umelé vodné nádrže, minerálne a termálne pramene,- klimatické oblasti,- výškové vegetačné (rastlinné) stupne,- chránené oblasti,- história krajiny,- obyvateľstvo,- mestá, vidiecke sídla- Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina Nitra, Trenčín, Poprad, Martin- hospodárstvo a nerastné suroviny,- administratívne členenie,- cestovný ruch,- problémy Slovenska a regióny Slovenska,- pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO	<p>Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">- zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma), („čítanie“ mapy),- identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska,- vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska,- zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska,- vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek,- vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska,- v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody,- odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku,- uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch,- v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie“ mapy),- v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska,- vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov,- zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Slovenska,- zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska,- na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska,- zdôvodniť výnimočnosť postavenia Bratislavy a

	<p>Košíc na Slovensku a v Európe,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, - porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, - v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), - zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, - zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, - zdôvodniť zaradenie piatich pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, - vymedziť na mape administratívneho členenia Slovenska hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, - porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, - usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, - porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve.
--	--

9. ročník

Tematické celky

1. Austrália a Oceánia
2. Polárne oblasti
3. Amerika – Nový svet

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. Austrália a Oceánia	
<ul style="list-style-type: none"> - Austrália, Tasmánia, - obratník Kozorožca, Veľká koralová bariéra, Veľké predelové vrchy, Austrálske Alpy, plošiny, nížiny, púšte, - Uluru, Eyrovo jazero, Murray, Darling, podzemná voda, - rastlinné pásma, živočíchy, - Tichý oceán, Tasmanove more, - Polynézia, Melanézia, Mikronézia, - Nový Zéland, Havajské ostrovy, - Austrálsky zväz - Sydney, Melbourne, Perth, Canberra, - rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia, - prísťahovalectvo, pôvodní obyvatelia Austrálie (Aborigénci), - hospodárstvo a sídla, - pamiatky zaradené v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO 	<p>Žiak na konci 9. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opísať polohu a pobrežie Austrálie z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány), čítanie“ mapy, - vysvetliť príčiny vzniku suchých oblastí v centrálnej a západnej časti Austrálie a celkový nedostatok vlhky a pitnej vody na území svetadielu, - zdôvodniť jedinečnosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev v Austrálii, - uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v Austrálii, - rozlíšiť pevninské, sopečné a koralové ostrovy Oceánie - porovnať životné podmienky obyvateľov Austrálie a Nového Zélandu, - zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Austrálie, - vysvetliť dôvody vysokého stupňa urbanizácie Austrálie, - zostaviť tabuľku 5 najväčších miest Austrálie podľa tematickej mapy („čítanie“ mapy), - rozlíšiť základné odvetvia hospodárstva, - identifikovať najdôležitejšie odvetvia hospodárstva Austrálie, - posúdiť možnosti hospodárskeho využitia najväčších ostrovov Oceánie, - zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Austrálie do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape

2. Polárne oblasti	
<ul style="list-style-type: none"> - Antarktída, Arktída - Grónsko - Severný ľadový oceán, Južný oceán, - severný polárny kruh, južný polárny kruh, - pevninské ľadovce, polárne stanice, - hrozba znečistenia, globálne otepľovanie 	<p>opísať polohu Antarktídy voči ostatnými kontinentom a oceánom („čítanie“ mapy), zdôvodniť pokrytie územia Antarktídy najväčším pevninským ľadovcom, vysvetliť striedanie polárneho dňa a noci v polárnych oblastiach, zhodnotiť ekologické riziká hospodárskeho využitia polárnych oblastí</p>
3. Amerika – Nový svet	
<ul style="list-style-type: none"> - Amerika, rovník, obratníky - Severná Amerika, Stredná Amerika, Južná Amerika, - Malé Antily, Veľké Antily, Kordillery, Andy, Apalačské vrchy, Brazílska vysočina, - sopky, zemetrasenia, - Mississippská nížina, Atlantická nížina, Orinocká nížina, Laplatská nížina, - hurikány, tornáda - Mississippi, Missouri, Veľké kanadské jazerá, Amazonka, Orinoco, Uruguaj, Parana, Titicaca, - typy krajiny - prírodné pamiatky zaradené v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO, - obyvateľstvo Ameriky, pôvodní obyvatelia, prisťahovalci (Angličania, Francúzi, Španieli, Portugalci, Afričania), miešanci, kresťanstvo - Mexiko, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Lima, New York, Chicago, Los Angeles, Toronto, Atlanta, Miami, Montreal, Washington, Ottawa, - hospodárstvo Ameriky - USA, Kanada, - Mexiko a štáty Strednej Ameriky - Južná Amerika - Latinská Amerika - Brazília, Argentína 	<ul style="list-style-type: none"> - vymedziť polohu Ameriky voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), - opísať z mapy pobrežie Ameriky (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány), („čítanie“ mapy“), - vysvetliť vznik najdlhšieho pásma pohorí na svete na západe Ameriky, - zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v Amerike, - popísať oblasti ohrozené činnosťou tornád a hurikánov, - zdôvodniť rozdiely v podnebí západných a východných oblastí Ameriky, - porovnať typy krajiny v Amerike a Austrálii, - uviesť tri príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov v Amerike, - zdôvodniť jedinečnosť a unikátnosť Amazonského dažďového pralesa, - odôvodniť zaradenie dvoch pamiatok Ameriky do Zoznamu prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape - opísať priebeh objavovania a osídľovanie Ameriky, - vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej rôznorodosti obyvateľstva Ameriky, - popísať proces urbanizácie a uviesť jej príklady, - popísať príčiny vysokej urbanizácie Ameriky, - z obsahu tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ameriky („čítanie“ mapy), - zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ameriky, - určiť dve najdôležitejšie odvetvia hospodárstva štátov Severnej Ameriky,

	<ul style="list-style-type: none"> - uviesť najvýznamnejšiu poľnohospodársku plodinu, ktorá sa pestuje v rôznych regiónoch Ameriky, - zdôvodniť výnimočnosť postavenia USA v Amerike aj vo svete, - porovnať hospodársku vyspelosť štátov Ameriky, - uviesť dva problémy, ktorým v súčasnosti čelí hospodárstvo USA.
--	--

Praktické aktivity

Geografická vychádzka, orientácia v teréne, práca s turistickou mapou, čítanie mapy

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacích hodín, vekových a osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Metódy a formy práce

Motivačné metódy: motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia.

Expozičné metódy: rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, beseda, demonštračná metóda, pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž.

Problémové metódy: heuristická metóda, projektová metóda.

Aktivizujúce metódy: diskusia, situačná metóda, inscenačná metóda, didaktické hry, kooperatívne vyučovanie.

Fixačné metódy: metódy opakovania a precvičovania.

Organizačné formy: vyučovacia hodina, terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurzie.

Učebné zdroje

Likavský, P. 2009. *Geografia pre 6. ročník ZŠ a 1. ročník gymnázií s osemročným štúdiom.* Harmanec : VKÚ Harmanec. 2009. 80 s. ISBN 978-80-8042-572-2

Ružek, I. a kol. 2009. *Geografia pre 5. ročník základných škôl.* Harmanec : VKÚ Harmanec. 2009. 80 s. ISBN 978-80-8042-571-5

Ružek, I. – Likavský, P. 2011. *Geografia pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom.* Harmanec : VKÚ Harmanec. 2011. 120 s. ISBN 978-80-8042-629-3

Tolmači, L. a kol. 2010. *Geografia pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom.* Harmanec : VKÚ Harmanec. 2010. 104 s. ISBN 978-80-8042-608-8

Tolmači, L. a kol. 2018. *Geografia pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom.* Bratislava : Orbis Pictus Istropolitana, 2018. 64 s. ISBN 978-80-8120-593-4

Pracovné zošity TAKTIK pre ročník 5.-9. ročník

Odborné časopisy: National geographic, GEO, Ľudia a zem

DVD: mapa a zemský povrch (Salvo Film), Zem ako vesmírne teleso, Čas na Zemi

Internetové zdroje, Planéta vedomostí

Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Žiaci sú hodnotení podľa Metodického pokynu č. 22/2011 s účinnosťou od 1.mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Prospech žiaka v danom predmete sa klasifikuje týmito stupňami:

100%-90%	výborný
89%-75%	chválitebný
74%-50%	dobry
49%-30%	dostatočný
29%-0%	nedostatočný

Prebrané učivo je zapísané v elektronickej triednej knihe, rodič je informovaný o hodnotení žiaka známku uvedenou v elektronickej žiackej knižke prostredníctvom portálu EduPage.

Žiak je z geografie v priebehu polroka hodnotený minimálne tromi známami, pričom absolvuje ústnu odpoveď (váha 2x), písomnú odpoveď (váha 3x) a bleskovky (váha 1x). Žiaka možno ohodnotiť aj známku nižšej váhy 0,5 x, napr. za aktivitu na hodine, vypracovaný pracovný list, cvičenia v zošite, domácu úlohu, referát či projekt menšieho rozsahu. Pri záverečnom polročnom či koncoročnom hodnotení je dôležitý vážený priemer, kvôli vyššie uvedeným skutočnostiam.